

From the bottom of my heart
**Chamber music by Johanna Bordewijk-
Roepman**

Irene Maassen, sopraan; José Scholte, alt; Ursula Schoch, viool; Marcel Worms, piano

Zefir Records ZEF 9648

Nederland kent een aantal twintigste-eeuwse componisten van wie de naam wel redelijk bekend is, maar van wie te weinig muziekliefhebbers en -kenners weten hoe hun muziek klinkt. Dat geldt vrijwel zeker voor Johanna Bordewijk-Roepman (1892-1971). Ik vermoed dat het hoofdzakelijk lied- en koorzangers en hun publiek zijn die wel eens werken van haar uitgevoerd of gehoord hebben, want het zwaartepunt in het oeuvre van Bordewijk-Roepman lag op liederen en koorwerken. Voor wie nieuwsgierig is hoe de echtgenote van de befaamde Nederlandse schrijver F. Bordewijk (auteur van onder andere *Karakter*, *Bint* en *Blokken*) componeerde, is deze cd met kamermuziek een aanrader. De term 'chamber music' wordt trouwens door de samenstellers breed opgevat, want de cd bevat feitelijk maar één kamermuziekwerk in de strikte zin des woords: de Sonate voor viool en piano. Voor de rest gaat het om drie werken voor piano solo en liederen voor zang en piano.

De vier uitvoerenden, die garant staan voor gave en sfeervolle vertolkingen van het opgenomen repertoire, geven de luisteraar een prachtig en veelzijdig beeld van het compositorisch kunnen van Johanna Bordewijk-Roepman. Het gaat om solide gecomponeerde werken waarmee de componiste een eigen geluid neerzette. Haar idioom is tonaal maar zeker niet voorspelbaar, met vooral in het pianowerk *Debout, éveille-toi!* uit 1953 in de akkoordiek een verwantschap met de vroeg-twintigste-eeuwse Franse klankwereld. De overige werken, met name de viool- en de pianosonate, hebben eerder een connotatie met de laat-romantische en vroeg-twintigste-eeuwse Duits-Oostenrijkse, expressionistische muziek. De liederen hebben Duitse, Engelse en Nederlandse teksten en de begeleidingen zijn subtiel

*From the bottom
of my heart*

Chamber music by

Johanna Bordewijk-Roepman

1892-1971

Irene Maessen *soprano*

José Scholte *alto*

Ursula Schoch *violin*

Marcel Worms *piano*

en kleurrijk. Voor pianisten zijn de compacte, driedelige Sonaten en vooral de omvangrijke en dramatische Impromptu aantrekkelijk repertoire. De vioolsonate is een zeer expressief, expressionistisch werk en de liederen zijn spannend en van internationaal kaliber. In meerdere werken valt Bordewijk-Roepmans voorliefde voor het imiteren van monumentale kerkklokken op, wat verwantschap oproept met werken van haar landgenoot Bernhard van den Sigtenhorst Meijer en van de Franse componist Charles Tournemire.

Dat de werken van Johanna Bordewijk-Roepman ondanks haar grote kwaliteiten die tijdens haar leven volop erkend werden, daarna lange tijd weinig uitgevoerd werden, heeft stellig te maken met het feit dat zij in een toegankelijke, tonale taal componeerde in een tijd waarin enatonaliteit en serialisme de voorwaarden waren om als componist serieus genomen te worden. Inmiddels is de tijd ruimschoots rijp voor deze verrukkelijk muzikanteske werken. Er is inmiddels de Stichting Bordewijk Genootschap actief (www.bordewijkgenootschap.nl) die zich voor het uitdragen van respectievelijk het literaire en compositorische werk van Ferdinand Bordewijk en zijn vrouw Johanna inzet en die ook zorgde voor de productie van deze cd. Tevens werd een dubbelbiografie van het echtpaar Bordewijk (*Ferdinand en Johanna*, www.lubberhuizen.nl) gepubliceerd van de hand van Elly Kamp, die ook voor de inleiding van het cd-booklet zorgde. Alles bij elkaar was het bestuderen van deze cd voor mij een aangename verrassing die roept om een vervolg.

CL